

**ХЭЗЕРГЕ ҺӘМ
ҮТКӘН ЗАМАН
ХИКӘЯ ФИГЫЛЬ**

Настоящее, прошедшее
время глагола

ЯСАЛЫШЫ:

○ -а

○ -ә

○ -ый

○ -и

○ -ды

○ -де

○ -ты

○ -те

Хәзерге заман

Үткән заман

ЮКЛЫК ФОРМАСЫ:

◎ -МЫЙ

◎ -МИ

◎ -МА

◎ -МӘ

Хәзерге заман

Үткән заман

МИСАЛЛАР:

- Яза
- Көлә
- Укый
- Сөйли
- Белми
- Тырышмый
- Булышмый

Хәзерге заман

- Язды
- Көлде
- Укыды
- Сөйләде
- Белде
- Тырышты
- Булышты

Үткән заман

ЗАТ-САНДА ТӨРЛӨНӨШӨ:

- Мин укый**М**
- Син укый**СЫҢ**
- Ул укый
- Без укый**БЫЗ**
- Сез укый**СЫЗ**
- Алар укый**ЛАР**
- Мин язды**М**
- Син язды**Ң**
- Ул язды
- Без язды**К**
- Сез язды**ГЫЗ**
- Алар язды**ЛАР**

Хәзерге заман

Үткән заман

ХЭЗЕРГЕ, ҮТКЭН ЗАМАН ЯСА

- **Кара!**
- **Сөйлө!**
- **Чык!**
- **Үткөр!**
- **Ю!**
- **Куй!**
- **Мисал: Кара!-карий, карамый, карады, карамады.**

КУШЫМЧАЛАР ӨСТӨП ЯЗ:

- Мин тырышып укы!.. .
- Ул бүген мәктәпкә килмә!... .
- Син кичә китапханәдән кызыклы китап ал!... .
- Алар кышын чаңгыда шу!... .
  - Сез бакчада эшлә!... .
- Без Яңа елда авылга кайт!... .
- Мин көн дә әнигә булыш!... .

ТИКШЕР:

- укыйм
- килмәде
- алдың
- шуалар
- эшлисез
- кайттык
- булышам

СИТУАТИВ КҮНЕГҮЛЭР:

- Как ты скажешь о том, что:
- ты вчера в школе получил «5»;
- ты с другом всегда вместе готовитесь к урокам;
- ты каждый день ходишь на спортивный кружок;
- они летом с семьей ездили на море;
- ты старательно учишься.

ТИКШЕР:

- Мин кичэ мәктәптә бишле алдым.
- Мин дустым белән һәрвакыт бергә дәрескә әзерләнем.
- Мин көн саен спорт түгәрәгенә йөрим.
- Алар жәен гаиләләре белән диңгезгә бардылар.
- Мин тырышып укыйм.